

37η Διδακτική Ενότητα

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ) ΓΑΜΟΣ - ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΥΖΥΓΩΝ - ΔΙΑΖΥΓΙΟ

Παρατηρήσεις, Σχόλια, Επεξηγήσεις

Στις οικογενειακές σχέσεις είναι ενδιαφέρουσα η αναφορά και σύγκριση των νομικών διατάξεων που ισχύουν σήμερα, μετά την αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου (Ν.1329,Φ.Ε.Κ 25/18.2.1983) και εκείνων που αναθεωρήθηκαν. Αυτή η αναφορά και σύγκριση βοηθά το μαθητή αφενός να αντιληφθεί το πόσο σημαντικές θεσμικές αλλαγές πραγματοποιήθηκαν τόσο πρόσφατα στην κοινωνική ζωή της χώρας και αφετέρου να γνωρίζει πώς ακριβώς ρυθμίζονται από το Νόμο οι Οικογενειακές σχέσεις σήμερα. Στην κατεύθυνση αυτή, παραθέτουμε μερικές από τις πιο σημαντικές διατάξεις από αυτές που αναφέρονται στο βιβλίο, όπως αυτές ίσχυαν πριν και μετά την αναθεώρηση. Ο καθηγητής θα μπορούσε να δώσει στους μαθητές σε φωτοτυπία μερικά ή και όλα τα παραδείγματα που παραθέτουμε, ώστε να συζητηθούν στην τάξη ή και να αποτελέσουν αντικείμενο σχολιασμού από το μαθητή σε εργασία του στο σπίτι.

1. Συνέπειες του γάμου με προσωπικό χαρακτήρα

A.

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ

Ο σύζυγος ήταν η κεφαλή της οικογένειας και αποφάσιζε για κάθε θέμα που αφορούσε τη συζυγική ζωή. Στη γυναίκα είχε ανατεθεί αποκλειστικά η φροντίδα και λειτουργία του σπιτιού.

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ

Και οι δύο σύζυγοι πρέπει να αποφασίζουν μαζί για κάθε θέμα της συζυγικής ζωής. Η ρύθμιση αυτή του κοινού βίου πρέπει να μην εμποδίζει την επαγγελματική και εν γένει δραστηριότητα του κάθε συζύγου και να μην παραβιάζει τη σφαίρα της προσωπικότητάς του. Για τη φροντίδα του σπιτιού παύει να θεωρείται αποκλειστικά υπεύθυνη η γυναίκα και οι σύζυγοι από κοινού, ανάλογα με τις συνθήκες της οικογενειακής ζωής, συμβάλλουν στη φροντίδα του σπιτιού.

B.

ΤΙ ΙΣΧΥΕ

Ο σύζυγος έφερνε τα βάρη του γάμου.

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ

Και οι δύο σύζυγοι έχουν υποχρέωση να συνεισφέρουν ο καθένας ανάλογα με τις δυνάμεις του, στην αντιμετώπιση των αναγκών της οικογένειας, στην αμοιβαία υποχρέωση διατροφής και στη διατροφή των παιδιών τους. Η συνεισφορά γίνεται με την προσωπική εργασία, τα εισοδήματά τους και την περιουσία τους.

Γ.

ΤΙ ΙΣΧΥΕ

Η γυναίκα μετά το γάμο της είχε ως νόμιμο επώνυμο το επώνυμο του συζύγου της.

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ

Η γυναίκα μετά το γάμο διατηρεί υποχρεωτικά μόνο το οικογενειακό της επώνυμο. Το ίδιο ισχύει και για τον άνδρα. Μόνο στις κοινωνικές του σχέσεις ο καθένας από τους συζύγους μπορεί να χρησιμοποιεί το επώνυμο του άλλου ή και να το προσθέτει στο δικό του.

2. Περιουσιακές συνέπειες του γάμου

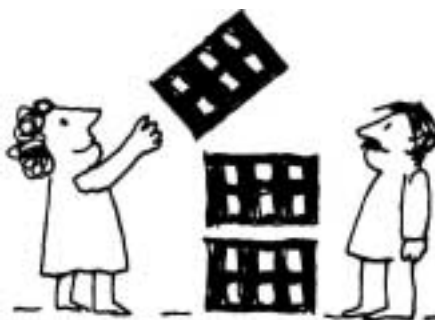
ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ

Οι γονείς ή η γυναίκα ή άλλος προς χάριν της όφειλε να δώσει προίκα ανάλογη με την κοινωνική του θέση και αυτήν του άνδρα, για να ανακουφίσει τον άντρα από τα βάρη του γάμου. Κάθε σύζυγος στη διάρκεια του γάμου διατηρούσε την αυτοτέλεια της περιουσίας που είχε στο δικό του όνομα πριν το γάμο και της περιουσίας που αποκτούσε κατά τη διάρκεια του γάμου.

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ

- ❖ Καταργείται ο θεσμός της προίκας.
- ❖ Διατηρείται το σύστημα περιουσιακής αυτοτέλειας αλλά συμπληρώνεται με την αξίωση κάθε συζύγου για συμμετοχή στα αποκτήματα.
- ❖ Καθιερώνεται ο θεσμός της κοινοκτημοσύνης.

Εργασία για το σπίτι ή το σχολείο

- ◆ Αφού δοθούν στους μαθητές φωτοτυπίες με τις αλλαγές του Οικογενειακού Δικαίου με βάση το Νόμο 1329/1983, που αφορούν τις προσωπικές και περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, να σχολιαστούν. Να γίνει αναφορά στις κοινωνικές μεταβολές που οδήγησαν στη θεσμοθέτηση αυτών των αλλαγών.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Συνδυασμός ερωτήσεων του τύπου «σωστό - λάθος» και σύντομης απάντησης

Αφού διαβάσετε τις παρακάτω προτάσεις να κυκλώσετε το Σ εάν τις θεωρείτε σωστές και το Λ εάν τις θεωρείτε λανθασμένες. Στη συνέχεια, στην κενή γραμμή που ακολουθεί, να αναδιατυπώσετε τις λανθασμένες προτάσεις, ώστε να γίνουν σωστές.

1. Διαζύγιο είναι η λύση του γάμου όταν οι σύζυγοι διακόπτουν την έγγαμη συμβίωση. Σ Λ
.....
2. Η σύζυγος με το γάμο της έχει ως νόμιμο επώνυμο αυτό του συζύγου. Σ Λ
.....
3. Επιλέγοντας το σύστημα κοινοκτημοσύνης οι σύζυγοι αποφασίζουν ότι όλη η περιουσία τους είναι κοινή. Σ Λ
.....
4. Ο σύζυγος αποφασίζει για κάθε θέμα της συζυγικής ζωής. Σ Λ
.....
5. Οι σύζυγοι συνεισφέρουν, ο καθένας ανάλογα με τις δυνάμεις του, στις οικογενειακές ανάγκες. Σ Λ
.....

Ερώτηση πολλαπλής επιλογής

Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- Κατά τη διάρκεια του γάμου η σύζυγος αποκτά στο όνομά της ακίνητο αξίας 90.000.000. Ο σύζυγος δεν έχει αποδείξεις ότι συνεισέφερε στην αγορά. Σε περίπτωση λύσης του γάμου ο σύζυγος μπορεί να διεκδικήσει και να λάβει:
 - α) 30.000.000
 - β) 60.000.000
 - γ) 45.000.000
 - δ) όλο το ακίνητο

Ερωτήσεις συμπλήρωσης

Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις.

1. Ο γάμος μπορεί να λυθεί είτε με ενός των συζύγων είτε με τ.
2. Δύο είναι οι βασικές περιπτώσεις διαζυγίου. Το διαζύγιο για ισχυρό και το διαζύγιο.
3. Το Οικογενειακό Δίκαιο έχει αντικείμενο τις σχέσεις μεταξύ και μεταξύ Περιλαμβάνει επίσης και τη προσώπων ανίκανων να επιμεληθούν την περιουσία τους.
4. Οι σύζυγοι μπορούν με να επιλέξουν το σύστημα κοινοκτημοσύνης. Με το σύστημα αυτό δημιουργείται περιουσία συζύγων, η οποία αφορά είτε την περιουσία, είτε αυτής, ανάλογα με τη συμφωνία.
5. Διαζύγιο για ισχυρό κλονισμό μπορεί να ζητήσει ο καθένας από τους συζύγους με όταν οι σύζυγοι βρίσκονται σε, δηλαδή έχουν διακόψει την έγγαμη συνεχώς από τουλάχιστον χρόνια.
6. Αν οι σύζυγοι συμφωνούν για τη λύση του γάμου τους και ο γάμος έχει διάρκεια χρόν...., μπορούν να ζητήσουν διαζύγιο.

Συνδυασμός ερώτησης αντιστοίχισης και σύντομης απάντησης

A. Να γράψετε στο κενό αριστερά τα γράμματα των δεδομένων της Β' στήλης, που αντιστοιχούν στο δεδομένο της Α' στήλης.

A'	B'
1. ___ Περιουσιακή αυτοτέλεια	α) επιλογή με σύμβαση β) συμμετοχή στα αποκτήματα
2. ___ Σύστημα κοινοκτημοσύνης	γ) κοινή περιουσία δ) διατήρηση περιουσιακών στοιχείων

B. Να συνθέσετε ένα σύντομο κείμενο χρησιμοποιώντας τους όρους της Β' στήλης:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Συνδυασμός ερώτησης του τύπου «σωστό - λάθος» και σύντομης απάντησης

Χαρακτηρίστε την παρακάτω πρόταση ως σωστή ή λανθασμένη βάζοντας σε κύκλο το αντίστοιχο γράμμα (Σ και Λ). Αιτιολογήστε την επιλογή σας.

- Σε περίπτωση λύσης του γάμου κάθε σύζυγος λαμβάνει το 1/3 της περιουσίας που αποκτήθηκε από τον άλλο σύζυγο στη διάρκεια του γάμου.

Σ Λ

.....

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

Να απαντήσετε συνοπτικά σε καθεμιά από τις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποια συστήματα για τη ρύθμιση των περιουσιακών σχέσεων μεταξύ των συζύγων προβλέπει ο νόμος; (ονομαστικά). Ποιο από αυτά μπορούν να επιλέξουν οι σύζυγοι και πώς αυτό λειτουργεί;
2. Τι προβλέπει ο νόμος για την αξίωση του συζύγου για συμμετοχή στα αποκτήματα σε περίπτωση διαζυγίου;
3. Ποιες οι συνέπειες του γάμου για τους συζύγους, με προσωπικό κυρίως χαρακτήρα;
4. Κατά τη διάρκεια του γάμου η σύζυγος αποκτά στο όνομά της ακίνητο αξίας 60.000.000. Τι αξιώσεις μπορεί να έχει ο σύζυγος σε περίπτωση διαζυγίου και με ποιες προϋποθέσεις;

Ερωτήσεις ανάπτυξης

Να απαντήσετε σε καθένα από τα παρακάτω θέματα.

1. Τρόποι λύσεως του γάμου. Να αναπτύξετε τις βασικές περιπτώσεις του διαζυγίου.
2. Να αναπτύξετε το σύστημα που προβλέπει ο νόμος για τη ρύθμιση των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ των συζύγων.

Συνθετική - Δημιουργική Εργασία

- ♦ **Οικογενειακός Προγραμματισμός:** Αναγκαιότητα του θεσμού στη σύγχρονη κοινωνία. Με ποια θέματα Οικογενειακού Δικαίου ασχολείται ο θεσμός. Ποιοι κρατικοί και Δημοτικοί φορείς λειτουργούν σήμερα στην κατεύθυνση του θεσμού και πώς δραστηριοποιούνται.

Για την εργασία οι μαθητές θα μπορούσαν να επικοινωνήσουν με την Εταιρεία Οικογενειακού Προγραμματισμού (Σόλωνος 121, τηλ.: 36.06.390), το Συμβούλιο Ισότητας των φύλων (τηλ.: 33.15.291) και την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η εργασία θα μπορούσε να παρουσιαστεί στο σχολείο παράλληλα με ενημέρωση σε θέματα σύλληψης και αντισύλληψης (Μαιευτήριο Αλεξάνδρα, τηλ.: 77.99.424 και Νομαρχίες).

